Kouvolan kaupungin edunvalvontasuunnitelman 2027-2030 hyväksyminen

2032/00.04.00/2026

Kaupunginhallitus 2.11.2026 § 233

Valmistelija: apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(a)kouvola.fi

Yhteenveto

Edunvalvonta on vaikuttamista päätöksentekoon kohteissa, jotka eivät ole suoraan kaupungin päätäntävallassa. Tavoitteena on varmistaa Kouvolan kaupungin etu, alueen elinvoima ja kuntalaisten hyvinvointi yhdessä sovitulla toimintamallilla, joka on kuvattu liitteenä olevassa edunvalvontasuunnitelmassa.

Edunvalvontasuunnitelman mukaisesti kaupungin edunvalvonta jakautuu neljään teemaan; Työpaikat ja yritykset, Liikenneväylät ja logistiikka, Osaamisen vahvistaminen ja hyvinvointi sekä Talous ja rahoitus. Teemojen alla on yksilöityjä edunvalvontakohteita ja kokonaisuuksia, jotka sisältävät tavoitteiden lisäksi konkreettiset toimenpiteet, aikataulun ja valmisteluvastuun. Ne esitetään 11 edunvalvontakortilla.

Kokonaisvastuu edunvalvonnasta on kaupunginjohtajalla. Seuranta-, toteutus- ja valmisteluvastuu on toimialajohtajilla ja palvelujen johtajilla. Lisäksi kaupunginhallituksen kokoaikaisella puheenjohtajalla on tärkeä rooli edunvalvonnassa, sillä kaupunginhallituksen tehtävänä on valvoa kaupungin etua ja asukkaiden hyvinvointia. Kaupungin poliittiset päättäjät osallistuvat edunvalvontaan omien kanaviensa kautta ja ovat keskeisessä asemassa edunvalvonnan onnistumisessa ja vaikuttavuudessa.

Kouvolan kaupungin ensimmäinen edunvalvontasuunnitelma tehtiin vuosille 2022–2025 ja nyt kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi esitetään edunvalvontasuunnitelmaa vuosille 2027–2030.

Asian valmistelun tausta, päätösvallan perusteet ja yhteys kuntastrategiaan

Kouvola haluaa olla Kaakkois-Suomen keskus ja kestävän kasvun kaupunki, jonka kasvu ja elinvoima syntyvät yrittäjyydestä ja investoinneista. Kouvolan kaupunkistrategian mukaan Kouvola profiloituu ja toimii edellä kävijänä datataloudessa, vihreän siirtymän teollisuudessa sekä puhtaan energian ratkaisuissa. Kaupungin edunvalvonnalla edistetään kaupunkistrategian ja sen keskeisten ohjelmien tavoitteita ja tuodaan sitä kautta hyvinvointia ja elinvoimaa Kouvolalle ja sen asukkaille.

Päätösvallan perusteet:

Kuntalain (410/2015) mukaan kaupunginhallitus vastaa kunnan edunvalvonnasta, kun asia koskee kunnan toimialaa ja asukkaiden hyvinvointia. Kaupungin edunvalvontasuunnitelman päivittämisellä on vaikutusta kuntalaisten arkeen, elinympäristöön ja kaupungin elinvoimaan ja se on luonteeltaan siten strategisesti merkittävä asia, jonka käsittely kuuluu kaupunginhallituksen toimivaltaan.

Hallintosäännön § 21 mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin monijäseniselle toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle sekä vastata muun kaupunginhallituksen toimialaan liittyvän lainsäädännön noudattamisesta.

Edunvalvontasuunnitelma esitetään hyväksyttäväksi kaupunginhallituksessa, minkä lisäksi se tuodaan tiedoksi myös kaupunginvaltuustolle.

Edunvalvontasuunnitelma ja edunvalvontakortit

Edunvalvonnalla tarkoitetaan tässä yhteydessä vaikuttamista päätöksentekoon kohteissa, jotka eivät ole suoraan kaupungin päätäntävallassa. Tavoitteena on luoda yhteinen ymmärrys edunvalvontaa tekevien johtavien viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden välille siitä, mitkä ovat keskeisemmät edunvalvontakohteet lyhyellä aikavälillä eli taloussuunnittelukaudella (1–4 v). Pitkä aikaväli on 4–10 vuotta ja näiden edunvalvontakohteiden vaikuttavuus mitataan pidemmällä aikavälillä jopa 20–30 vuoden kuluttua. Pitkän aikavälin edunvalvontatavoitteet nousevat kaupunkistrategiasta.

Suunniteltujen edunvalvontakohteiden lisäksi täytyy olla valmius reagoida yllättäviin toimintaympäristömuutoksiin, jotka uhkaavat Kouvolan elinvoimaa ja hyvinvointia tai mahdollistavat elinvoimaa ja hyvinvointia lisäävät ratkaisut. Edunvalvonnan onnistumisen kannalta on tärkeää pystyä ennakoimaan toimintaympäristöön vaikuttavia muutoksia ja vaikuttamisen paikkoja.

Yksitoista edunvalvontakorttia sisältävät konkreettisia edistettäviä tavoitteita, joilla on strategista tai taktista merkitystä kaupungille sekä konkreettisia edunvalvonnallisia toimenpiteitä, joilla tavoitteita pyritään edistämään ja toteuttamaan. Kaupunkistrategian päivitykset ja painopisteet otetaan huomioon edunvalvontasuunnitelmassa ja edunvalvontakorteilla ja niiden päivityksissä. Edunvalvontasuunnitelma kokoaa kaupungin keskeiset ja strategiset vaikuttamiskohteet ja varmistaa, että Kouvolan edut huomioidaan erityisesti valtakunnallisessa päätöksenteossa.

Samalla vahvistetaan ja luodaan edellytyksiä kaupunkistrategian yhteisille kasvukärjille, joita ovat lapset, nuoret ja yritykset.

Edunvalvontakorttien toimenpiteillä edistetään niitä kasvukärkien pohjalta luotuja kaupunkistrategian yhteisiä tavoitteita, joissa tavoitteen saavuttaminen vaatii toteutuakseen vaikuttamista kohteisiin, jotka eivät ole suoraan kaupungin päätäntävallassa.

Keskeiset vuosien 2027–2030 edunvalvontakohteet sisältyvät seuraaviin teemoihin: Työpaikat ja yritykset, Liikenneväylät ja logistiikka, Osaamisen vahvistaminen ja hyvinvointi sekä Talous ja rahoitus. Teemojen alla on yksilöityjä edunvalvontakohteita ja kokonaisuuksia, jotka sisältävät tavoitteiden lisäksi konkreettiset toimenpiteet, aikataulun ja valmisteluvastuun. Ne esitetään 11 edunvalvontakortilla.

Vaikuttava edunvalvonta vaatii usein onnistuakseen laajasti yhteistyötä niin poliittisella puolella kuin yhteistyötä eri viranomaistahojen ja verkostojen kanssa. Edunvalvonnan yhteistyötahoja on kuvattu edunvalvontakorteilla aihekohtaisesti yhteistyötahot kohdassa. Tavoitteena on myös eri verkostojen hyödyntäminen edunvalvonnassa entistä paremmin. Tarkoituksena on tunnistaa keskeiset asiat, mahdollisuudet ja Kouvola näkökulmat eri verkostoissa, jolloin edunvalvontaan saadaan lisää vaikuttavuutta.

Kaupunki tekee edunvalvonnan osalta myös paljon verkostomaista yhteistyötä. Kasvukaupunkien yhteistyöverkosto aloitti toimintansa virallisesti vuoden 2024 alusta. Keskinäinen sopimus kehittämisyhteistyöstä ja sopimus valtion kanssa vahvistaa kaupungin edunvalvontaa yhteistyössä 14 muun kasvukaupungin kanssa. Tavoitteena on luoda verkostomaiseen kehittämiseen perustuva kumppanuus kasvukaupunkien välillä ja ratkaista kasvua hidastavia pullonkauloja yhteistyössä valtion kanssa. Muita edunvalvontaan liittyviä keskeisiä verkostoja ovat mm. C21 kaupunkien verkosto sekä vuonna 2024 perustettu itäisen Suomen ohjelman neuvottelukunta, joka edistää Itäisen Suomen ohjelmatyön toimenpiteitä ja tavoitteita sekä 7 itäisen Suomen kaupungin välinen edunvalvontayhteistyö.

Alueellisena edunvalvonnan kumppanina ja sidosryhmänä yksi keskeisimpiä on Kymenlaakson liitto, sekä alueen muut kunnat. Edunvalvontaan liittyvät verkostot ja kumppanit ovat keskeisiä vaikuttavan edunvalvonnan toteuttamisen ja ajantasaisen tilannekuvan ja ennakoinnin näkökulmasta. Yhteistyö niiden kanssa on tärkeää myös EU-edunvalvonnassa ja hallitusohjelmatavoitteiden läpisaamisessa.

Tiivistä yhteistyötä edunvalvonnassa tehdään myös Kouvolan kaupungin elinkeinojen kehittämisyhtiön Kouvola Innovation Oy:n kanssa, jonka tehtävänä on tuottaa elinkeinopalvelut ja elinkeinojen kehittämistoimenpiteet voimassa olevan kaupunkistrategian mukaisesti. Edunvalvontayhteistyötä Kinnon kanssa tehdään erittäin laajasti, mutta Kinnon tekemän edunvalvontatyön erityinen painopiste on alueella toimivien tai alueelle sijoittuvien yritysten toimintaedellytyksien tukemisessa.

Päivityskierroksella edunvalvontakorttien tilannekuva, toimenpiteet ja tavoitteet on päivitetty. Korttien lukumäärää on tiivistetty yhdistämällä ja priorisoimalla edunvalvontakohteita ja myös korttien otsikointiin on tullut pieniä muutoksia uuden teemajaon myötä. Uusina kortteina päivityksessä on lisätty TKI ja datatalouden vahvistaminen kortti sekä EU-rahoitus kortti. Edunvalvonnallisina painotuksina päivityskierroksella esiin nousevat mm. energiaverkkojen kehittyminen, energiasaannin ja siirtoverkkojen kapasiteetin riittävyyden varmistaminen ja puhtaan energian investointien edistäminen, korkeakoulutusmahdollisuuksien edistäminen sekä talouteen ja turvallisuuteen liittyvä edunvalvonta. Edunvalvonnan viestintä kytketään kiinteämmin edunvalvonnan muuhun prosessiin, mikä mahdollistaa vaikuttavan viestinnän, tiedonkulun toimijoiden välillä ja systemaattisen suunnittelun. Edunvalvontakorteille lisätyillä hissipuheilla madalletaan kynnystä edunvalvontaan osallistumiseen.

Tärkeää on huolehtia siitä, että myös kaupungin omat päättäjät saavat riittävästi tietoa ja pystyvät tekemään edunvalvontaa omien verkostojensa kautta. Tavoitteena suunnitelmakaudella 2027–2030 on edelleen lisätä ja parantaa tiedonkulkua ja kirkastaa yhteistä tilannekuvaa sekä välittää aktiivisemmin tietoa edunvalvonnan tilannekuvasta ja tavoitteista päättäjien suuntaan.

Edunvalvontatyön tulee olla suunnitelmallista ja tavoitteellista. Suunnitelma hyväksytetään kaupunginhallituksessa vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä, ja sen toteutumista seurataan säännöllisesti sisäisesti kaupungin johtoryhmässä sekä elinvoimaryhmässä ja tarvittaessa kaupunginhallituksessa, ja tuodaan valtuustolle tiedoksi vuosittain.

Edunvalvontakorttien päivitys on kuitenkin jatkuvaa. Edunvalvontasuunnitelman päivityksessä on huomioitu myös edunvalvonnallisten hallitusohjelmatavoitteiden valmistelu.

Edunvalvontasuunnitelma 2027–2030 ja siihen liittyvät edunvalvontakortit ovat **liitteenä** teemoittain koottuna.

Lisätietoja: kehittämispäällikkö Ilari Huhtinen, puh. 020 615 6256, ilari.huhtinen(at)kouvola.fi ja apulaiskaupunginjohtaja Tuukka Forsell, puh. 020 615 9333, tuukka.forsell(a)kouvola.fi

Kaupunginjohtajan ehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

1. hyväksyä Edunvalvontasuunnitelman 2027–2030,
2. ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättää merkitä Edunvalvontasuunnitelman 2027–2030 tiedoksi.
3. tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta kokouksessa ja se on nähtävillä yleisessä tietoverkossa 3.11.2026 lukien.

Kaupunginhallituksen päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen ja päätti lisäksi yksimielisesti, että edunvalvontasuunnitelmaa täydennetään siten, että mukaan lisätään kirjaus Vety-linjauksen osalta kokouksessa keskustellusti. Päivitetty edunvalvontasuunnitelma on pöytäkirjan liitteenä.

Kaupunginhallitus myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kehittämispäällikkö Ilari Huhtiselle, joka oli kokouksessa paikalla asiantuntijana vastaamassa kysymyksiin tämän asian käsittelyn aikana ja poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Kaupunginvaltuusto 9.11.2026

Kaupunginhallituksen hyväksymä Edunvalvontasuunnitelma 2027–2030 ja siihen liittyvät edunvalvontakortit ovat **liitteenä** teemoittain koottuna.

Kaupunginhallituksen ehdotus:

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä Edunvalvontasuunnitelman 2027–2030 tiedoksi.

Kaupunginvaltuuston päätös: